

Stadsmissionens Skolstiftelse
Org. nr. 802017-0794
info@stadsmissionensskolstiftelse.se

2023-11-06
Dnr 2023:1358

Beslut

efter kvalitetsgranskning av Undervisningens
kvalitet i gymnasieskolans yrkesämne bageri-
och konditorikunskap vid Grillska Gymnasiet
Kungsholmen i Stockholms kommun med
Stadsmissionens Skolstiftelse som huvudman

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Grillska Gymnasiet Kungsholmen avseende undervisningens kvalitet i gymnasieskolans yrkesämne bageri- och konditorikunskap.

Stadsmissionens Skolstiftelse har godkännande att bedriva restaurang- och livsmedelsprogrammet inriktning bageri- och konditori vid Grillska Gymnasiet Kungsholmen i Stockholms kommun enligt Skolinspektionens beslut den 3 oktober 2019 (dnr 2019:5440).

Granskningens syfte är att granska om elever på gymnasieskolans yrkesprogram ges förutsättningar att uppnå ett gott yrkeskunnande.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av om elever på gymnasieskolans yrkesprogram ges förutsättningar att uppnå ett gott yrkeskunnande, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Grillska Gymnasiet Kungsholmen den 22 september 2023. Besöket genomfördes av utredarna Anna-Carin Kostic och Helga Sverrisdóttir.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- En lektionsobservation
- En gruppintervju med elever
- En gruppintervju med yrkeslärare
- Två intervjuer med apl-handledare
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras våren 2024.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i yrkesämnet bageri- och konditorikunskap i flera delar utformas för att eleverna ska kunna utveckla ett gott yrkeskunnande, men att utvecklingsområde finns.

Undervisningens innehåll

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom det granskade området fungerar väl.

Undervisningens form

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att undervisningen behöver utvecklas inom området enligt följande:

- integrera ett jämställdhetsperspektiv i undervisningen.

Rektorn behöver därför inleda ett utvecklingsarbete inom området.

Undervisning om och för hållbar utveckling

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom det granskade området fungerar väl.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 30 april 2024 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till [kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se](mailto: kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se). Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:1358) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Sammanfattning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i yrkesämnet bageri- och konditorikunskap i flera delar utformas för att eleverna ska kunna utveckla ett gott yrkeskunnande, men att utvecklingsområde finns.

Granskningen av undervisningens innehåll visar att undervisningen i bageri- och konditorikunskap ger eleverna förutsättningar att utveckla specifika yrkeskunskaper. Vidare framgår att planeringen av undervisningen görs med hänsyn till det innehåll elever möter och den kunskapsutveckling som sker under det arbetsplatsförlagda lärandet (apl). Granskningen visar också att undervisningen ger eleverna förutsättningar att utveckla ett yrkesspråk.

Granskningen av undervisningens form visar att undervisningen är strukturerad och innehåller varierade arbetsuppgifter samt omfattar både teori och praktik. Dessutom tas hänsyn till elevers olika förutsättningar och eleverna ges möjlighet till reflektion samt får vara med och påverka undervisningen. Granskningen visar däremot att jämställdhetsperspektivet sällan tas upp i undervisningen.

Granskningen av undervisning om och för hållbar utveckling visar att flera olika aspekter av hållbar utveckling tas upp i undervisningen och att eleverna ges förutsättningar att analysera och reflektera kring hållbarhetsfrågor.

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

Undervisningens innehåll

Här bedöms i vilken utsträckning undervisningens innehåll ger förutsättningar för eleverna att utveckla ett gott yrkeskunnande. Undervisning av hög kvalitet utmärks av att elevernas arbetsuppgifter är autentiska och relevanta, och ger förutsättningar att utveckla specifika yrkeskunskaper. I bedömningen ingår att arbetsuppgifterna ger eleverna förutsättningar att hantera processer och situationer de kan möta i ett framtida yrkesliv och att det finns ett samband mellan skolförlagd och arbetsplatsförlagd undervisning. Genom undervisningen får också eleverna förutsättningar att utveckla ett yrkesspråk.

Motivering till bedömning

Arbetsuppgifterna ger eleverna förutsättningar att utveckla specifika yrkeskunskaper

Granskningen visar att uppgifter i undervisningen ger eleverna förutsättningar att hantera arbetsprocesser och situationer som de kan möta i ett framtida yrkesliv.

I intervjuer med elever och lärare framkommer att eleverna får öva på att tillverka bröd, bakverk och konditoriprodukter från grunden. Lärarna beskriver att eleverna får använda olika råvaror och metoder och därmed får möjlighet att utveckla kunskaper om hur detta påverkar slutprodukten. Även eleverna berättar att de får arbeta med olika slags metoder, och ger som exempel att de pratat om hur användningen av exempelvis mörk och ljus choklad påverkar slutresultatet.

I intervjuer med lärare och elever framkommer också att eleverna får använda den typ av utrustning och maskiner som används i yrket både i undervisningen och när eleverna är ute på arbetsplatsförlagt lärande. På skolan finns bland annat kavlingsmaskin, stickugnar och 20-litersblandare vilket gör det möjligt för eleverna att öva på professionella metoder. Skolinspektionens utredare kunde vid lektionsobservationen se att eleverna fick använda olika maskiner och verktyg i undervisningen. Både rektorn och lärare berättar att något som bidrar till ett autentiskt lärande är att det oftast finns en mottagare till de produkter som eleverna producerar eftersom skolan tar emot beställningar, samt att eleverna vid flera tillfällen per år genomför försäljning av de färdiga produkterna. Detta innebär även att eleverna får öva på att tillverka större mängder av en produkt samt öva på kommunikation och kundkontakt.

Eleverna och lärarna beskriver att hygien, arbetsmiljö och säkerhetsfrågor ingår i undervisningen och ger exempel på hur de får träna sig på att hålla god hygien, bland annat genom att alla behöver hjälpa till i disken, att de diskuterar vikten av att hålla rent på arbetsborden och att alla elever har skyddsskor och skyddskläder. Skolinspektionens utredare kunde vid lektionsobservationen till exempel se att en av lärarna uppmanade en elev att ställa in råvaror i kylan direkt efter användning för att de inte skulle smälta.

Lärarna berättar att något som är viktigt för elevernas yrkeskunnande är både social kompetens samt att klara av att samarbeta. Lärarna beskriver att de medvetet delar in eleverna i olika grupper för att de ska öva på att arbeta med olika personer. Eleverna beskriver att de får öva på att planera, organisera och lösa problem genom att i par komma överens om vem som ska göra vad. Skolinspektionen kunde också vid lektionsobservationen se att eleverna både i par men också enskilt arbetade med att självständigt följa recept.

Undervisningen utformas med hänsyn till de arbetsuppgifter som genomförs på apl

Granskningen visar att lärare och apl-handledare utbyter information med varandra i samband med elevernas apl-period och att lärare anpassar sin undervisning utifrån elevernas kunskapsutveckling både inför och efter apl.

Det är yrkeslärarna som ordnar apl-platser åt eleverna, och lärarna nämner att de fördelar apl-platserna utifrån elevernas kunskapsnivå. Rektorn berättar att hen brukar stämma av tillgången på apl-platser och om det finns apl-platser för de elever som behöver extra stöttning. Både lärarna och eleverna beskriver att undervisningen inför en apl-period fokuserar på vad eleverna ska göra på apl. Bland annat berättar lärarna att de inför apl är noga med att gå igenom de olika metoder som eleverna kan möta när de kommer ut på en arbetsplats. Vidare berättar eleverna att de förbereds på de produkter de kommer att få göra bland annat genom att göra samma produkter flera gånger så att eleven känner sig säker.

Både lärare och apl-handledare beskriver att de har god kontakt under elevernas apl-period och att kontakten sker dels via telefon, dels vid de besök som läraren gör på arbetsplatsen. Lärarna berättar att de ofta gör två besök på varje apl-plats och att de därmed får en god förståelse för vad eleverna arbetar med och kan tillsammans med apl-handledaren sätta upp mål och planera vad eleven ska göra resterande tid. Läraren följer också kontinuerligt vad eleverna gör via den digitala loggbok som eleverna skriver i när de är ute på apl. Lärarna berättar att undervisningen anpassas utifrån vad eleverna har lärt sig på apl bland annat genom att uppgifternas svårighetsgrad ökar, de kan vara mer kreativa och ytterligare moment kan läggas in. Läraren tar även del av den checklista som apl-handledaren fyllt i med vilka moment eleven genomfört och anpassar därefter undervisningen utifrån det. Eleverna berättar också att de har prov när de kommer tillbaka från apl för att visa vad de lärt sig. En elev berättar exempelvis att hen fick arbeta mycket med konfektyr på apl och att läraren då såg till att eleven fick arbeta mer med bröd och kakor i undervisningen när hen kom tillbaka från apl.

Lärarna genomför trepartssamtal när de besöker apl-platserna. En av apl-handledarna beskriver att hen får information från skolan om kursens innehåll och var eleverna ligger kunskapsmässigt. Apl-handledaren berättar vidare att skolan tillhandahåller en mall för bedömning av elevens kunskaper som hen fyller i. Lärarna berättar också att de får ta del av apl-handledarens bedömning av elevens prestation.

Undervisningen ger eleverna förutsättningar att utveckla ett yrkesspråk

Lärare och elever beskriver i intervjuerna att de ofta använder facktermer och yrkesspecifika begrepp i undervisningen. Detta bekräftas också under den lektionsobservation som Skolinspektionens utredare genomförde.

Eleverna berättar vidare att de i undervisningen har arbetat med begreppslistor och att läraren använder sig av exittickets med olika begrepp som de ska förklara i slutet av ett arbetspass. Lärarna brukar också uppmana eleverna att använda facktermer samt korrigera eleverna när de använder felaktiga begrepp.

Undervisningens form

Här bedöms i vilken utsträckning undervisningens form ger förutsättningar för eleverna att utveckla ett gott yrkeskunnande. Undervisning av hög kvalitet utmärks av att den är varierad och strukturerad och en tydlig koppling mellan teori och praktik. Det finns en röd tråd mellan undervisningen i skolan och det arbetsplatsförlagda lärandet. I undervisningen tas hänsyn till varje enskild elevs behov och förutsättningar för att nå ett gott yrkeskunnande. Eleverna görs kontinuerligt delaktiga och ges utrymme för reflektion. Jämställdhetsperspektivet integreras i undervisningen, inklusive i samband med apl.

Motivering till bedömningen

Undervisningen är varierad och väver samman teori och praktik

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och innehåller varierade uppgifter samt omfattar både teori och praktik.

Lärarna uppger att lektionerna har liknande upplägg för att eleverna ska känna sig trygga med formen. På lektionerna går lärarna igenom recepten, bygger upp de olika stationerna som eleverna ska arbeta vid, och därefter utvärderas lektionen med bland annat loggbok. Skolinspektionen kunde vid lektionsobservationen se att det fanns en struktur på lektionen och att lektionen innehöll flera olika moment, såsom genomgång och reflektion kring recept, filmvisning och praktiska övningar i bageriet. Lärarna beskriver också att de i undervisningen arbetar med metoder och tekniker som går att använda för olika produkter, och ger som exempel att till tårtan White Lady används samma teknik som till prinsesstårta. Eleverna uppger att lektionerna följer samma struktur vilket bidrar till att de vet vad de ska göra. Det som varierar är vilka produkter som görs eller vilket hantverk som används.

Lärarna berättar att teori och praktik varvas under lektionerna. Eleverna berättar också att lärarna ofta visar vad som ska göras för hela klassen och att läraren kan stoppa lektionen och visa igen om någonting går fel. Eleverna berättar vidare att lärarna kan hänvisa till något som gått igenom under ett teoripass och ger som exempel hur olika temperaturer kan påverka molekyler i en produkt. Lärarna beskriver även att lektionerna inte bara omfattar receptgenomgång utan att det också är viktigt att eleverna förstår processerna bakom. Skolinspektionen kunde under den lektion som observerades i bageriet se att eleverna arbetade med sina praktiska uppgifter samtidigt som läraren reflekterade tillsammans med eleverna.

Läraren hänvisade bland annat till tidigare teorigenomgångar genom att diskutera varför resultatet blev som det blev. Lärarna avbröt också lektionen för att ha en gemensam förevisning kring några olika moment.

Undervisningen tar hänsyn till elevernas behov och eleverna görs delaktiga i undervisningen

Granskningen visar att undervisningen läggs upp på olika sätt utifrån elevernas kunskapsutveckling och förutsättningar. Eleverna ges också möjligheter till reflektion och får vara med och påverka undervisningen.

I intervjun med lärarna framkommer att de anpassar arbetsuppgifterna utifrån var eleverna befinner sig i sin kunskapsutveckling. Till exempel kan läraren ge elever färre moment att genomföra eller så kan eleven få lärarstöd för att ta sig igenom uppgiften. Elever kan också ges mer tid att genomföra vissa uppgifter. Eleverna berättar att de får andra uppgifter att göra när de blir klara med en uppgift eller så kan de få pröva att göra uppgiften på ett annat sätt. Det finns också svårare alternativ som eleverna kan välja till, exempelvis att göra croissant med tre- eller fyrslag.

Granskningen visar även att eleverna görs delaktiga och ges utrymme för reflektion i undervisningen. Det framkommer både i elev- och lärarintervjun att eleverna kan påverka undervisningen genom att komma med olika förslag och idéer. Eleverna berättar att de kan ta med sig egna recept och att de kan ge förslag på dekorationer till olika tårter. Lärarna beskriver att eleverna får vara kreativa i dekoren och att de kan vara med och välja smaker och råvaror. Lärarna berättar också att eleverna via sina loggböcker kan reflektera över olika frågor och att läraren därefter kan lyfta det vidare i helklass. Vid lektionsobservationen framkom att läraren ställde frågor i undervisningen som gav eleverna möjlighet att utvärdera och reflektera över resultatet av sitt arbete och hur olika arbetsuppgifter kan lösas.

Jämställdhetsfrågor tas sällan upp i undervisningen

Granskningen visar att frågor om arbetsmiljö, och däribland sexuella trakasserier, lyfts innan apl, men att frågor om jämställdhet med koppling till yrkeskultur inte integreras i undervisningen.

Eleverna berättar att lärare i samband med apl har pratat med dem om vissa arbetsmiljöaspekter och att de då också pratat om hur kvinnor kan behandlas på arbetsplatserna. Lärare har därför, enligt både elever, lärare och rektorn, beskrivit hur eleverna ska agera i sådana situationer. Lärarna beskriver också att det kan hända att de tagit upp frågor om kön om det kommit upp till exempel när de tittat på nyheterna. Utöver det har de inte pratat om hur föreställningar om manligt och kvinnligt kan påverka yrkeskulturen, uppger lärare.

Lärare uttrycker att alla elever ges samma förutsättningar oavsett kön och att alla är lika. Rektorn uppger att allas lika värde är viktigt i deras organisation och att de pratar om likabehandling generellt. Rektorn beskriver att de inte har haft föreställningar om kön kopplat till yrkesområdet som ett särskilt ämne eller problemområde.

Undervisning om och för hållbar utveckling

Här bedöms i vilken utsträckning undervisning om och för hållbar utveckling ger förutsättningar för eleverna att utveckla ett gott yrkeskunnande. Undervisning av hög kvalitet utmärks av att den är utformad för att ge eleverna en fördjupad förståelse för hållbar utveckling inom yrkesområdet. Undervisningen ger också verktyg för att observera och analysera hållbarhetsfrågor som är av vikt för yrkeskunnandet. I undervisningen finns genomgående ett hållbarhetsperspektiv som förbereder eleverna för att kunna göra självständiga och reflekterade val i det framtida yrkeslivet.

Motivering till bedömningen

Eleverna ges förutsättningar att analysera och reflektera kring hållbarhetsfrågor

Granskningen visar att olika aspekter av hållbar utveckling tas upp i undervisningen och att eleverna ges förutsättningar att skapa en förståelse för hållbarhetsfrågor.

Av Skolinspektionens intervjuer framgår att eleverna får reflektera kring hur val de gör i sin yrkesutövning får miljömässiga, sociala- och ekonomiska konsekvenser, i såväl den teoretiska som den praktiska undervisningen. Lärare och elever beskriver att lärare är noga med att det inte får bli något matsvinn och att de därför i den praktiska undervisningen har fått lära sig olika sätt att minska svinnet. Matsvinn har även tagits upp i den teoretiska undervisningen och då har det bland annat diskuterats vilka ekonomiska konsekvenser matsvinn kan få. Vid Skolinspektionens lektionsobservation noterades också hur elever tog vara på det som blivit över. Lärare och apl-handledare beskriver även att eleverna får reflektera kring olika frågor kring bland annat matsvinn och transport av råvaror i sina loggböcker när de är ute på apl. Både elever och lärare beskriver att ergonomi tas upp i undervisningen och att vikten av att använda kroppen på rätt sätt diskuteras. Eleverna berättar att man går och står mycket i yrket och att det därför är viktigt att tänka på ergonomi. Eleverna berättar att de kontinuerligt diskuterar återvinning, närodling, bränsle och hur de bäst kan ta tillvara på livsmedel i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

Undervisningens innehåll

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom området.

Undervisningens form

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att undervisningen behöver utvecklas inom följande:

- integrera ett jämställdhetsperspektiv i undervisningen.

Av läroplanen framgår att lärare ska synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter och val.¹ Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt.² Skolans demokratiuppdrag innebär bland annat att stärka elevernas kunskaper om makt och inflytande och tydliggöra att alla elever ska ha likvärdigt utrymme, i skolan, arbetslivet och i samhället i stort. Betydelsen av ett jämställdhetsperspektiv i yrkesrollen lyfts i Skolverkets stödmaterial nedan.

Av granskningen framgår att jämställdhetsperspektivet inte integreras i undervisningen, även om vissa aspekter har tagits upp vid enstaka tillfällen. Genom att i större utsträckning diskutera jämställdhetsfrågor kopplade till exempelvis yrkeskulturen i branschen med eleverna, kan undervisningen förbereda eleverna för deras kommande yrkesliv.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ger lärarna förutsättningar att utveckla undervisningen så att ett jämställdhetsperspektiv integreras. Exempelvis kan lärare reflektera över hur normer och föreställningar om kön påverkar yrkesrollen. Lärare och elever kan också inför apl prata om hur föreställningar om könsroller kan ta sig uttryck och påverka arbetsmiljön och yrkeskulturen. Skolverket har material som kan användas i detta, se [Aktivt jämställdhetsarbete i skolan - Skolverket](#) och [Jämställdhet i apl - Skolverket](#).

¹ Lgy 11, avsnitt 2.1, Kunskaper, Riktlinjer.

² Lgy 11, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning.

Undervisning om och för hållbar utveckling

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom området.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Tilda Lindell, beslutsfattare.

Föredragande i ärendet har varit utredare Anna-Carin Kostic. I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Helga Sverrisdóttir och Ewa Mölleryd deltagit.

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningens frågeställning:

- I vilken utsträckning utformas undervisningen i yrkesämnet för att eleverna ska kunna utveckla ett gott yrkeskunnande?

Granskningens kvalitetskriterier:

Undervisningens innehåll

Uppgifter i undervisningen är autentiska och relevanta och ger förutsättningar för att utveckla specifika yrkeskunskaper. Uppgifter i undervisningen ger eleverna förutsättningar att hantera arbetsprocesser och situationer som de kan möta i ett framtida yrkes liv. Planeringen av uppgifter i undervisningen görs med hänsyn till vilka arbetsuppgifter eleverna utför under apl. Genom undervisningen ges eleverna förutsättningar att utveckla ett yrkesspråk.

Undervisningens form

Undervisningen är varierad och strukturerad. Undervisningen har en tydlig integrering mellan teori och praktik samt mellan undervisningen i skolan och det arbetsplatsförlagda lärandet. I undervisningen tas hänsyn till varje enskild elevs behov och förutsättningar för att nå ett gott yrkeskunnande. Eleverna görs kontinuerligt delaktiga och ges utrymme för reflektion i undervisningen. Jämställdhetsperspektivet integreras i undervisningen, inklusive i samband med apl.

Undervisning om och för hållbar utveckling

Undervisningen utformas för att ge eleverna en fördjupad förståelse för hållbar utveckling inom yrkesområdet, samt verktyg för att observera och analysera hållbarhetsfrågor som är av vikt för yrkeskunnandet. I undervisningen anläggs kontinuerligt hållbarhetsperspektiv på ett sätt som förbereder eleverna för att kunna göra självständiga och reflekterade val i det framtida yrkeslivet.

Bilaga 2: Författningsstöd

Enligt skollagen 2010:800 ska utbildningen i gymnasieskolan utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och en bas för rekrytering till högskolesektorn.³ Yrkesprogrammen ska utgöra grund för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning.⁴ Yrkesprogrammen ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande.⁵ Av gymnasieförordningen framgår att arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor.⁶

I läroplanen anges att det är skolans ansvar att varje elev på ett nationellt yrkesprogram inom gymnasieskolan ges möjlighet att uppnå kraven för en yrkesexamen, som innebär att eleven har uppnått en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunnande för att vara väl förberedd för yrkeslivet.⁷

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.⁸ Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.⁹

Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Rektorn har som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna ett ansvar för skolans resultat och inom givna ramar ett särskilt ansvar för bland annat följande. Att utbildningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och att den organiseras så att den ger utrymme för eleverna att mötas och arbeta tillsammans oberoende av könstillhörighet. Att lärare och annan personal får möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjlighet att dela med sig av sin kunskap samt att lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹⁰

Av läroplanen framgår vidare att läraren i undervisningen ska skapa en sådan balans mellan teoretiska och praktiska kunskaper som främjar elevernas lärande samt utnyttja de kunskaper och erfarenheter av arbets- och samhällsliv som eleverna har eller skaffar sig under utbildningens gång. Läraren ska också stimulera, handleda och stödja eleven samt i undervisningen beakta resultat av utvecklingen inom ämnesområdet och för undervisningen relevant pedagogisk och

³ 15 kap. 3 § skollagen (2010:800).

⁴ 16 kap. 3 § skollagen.

⁵ 16 kap. 16 § skollagen.

⁶ 4 kap. 12 § gymnasieförordningen (2010:2039).

⁷ Förordning (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy11), avsnitt 2.1 Kunskaper, Mål.

⁸ 2 kap. 9 § skollagen

⁹ 3 kap. 14 § skollagen

¹⁰ 4 kap. 4 § skollagen, Lgy 11, avsnitt 2.6, Rektorns ansvar

annan forskning. Vidare ska lärare synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter och val.¹¹ Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt.¹²

I läroplanen framgår att eleverna ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att "observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån perspektivet hållbar utveckling".¹³ Vidare återfinns i examensmålen för Naturbruksprogrammet och Restaurang- och livsmedelsprogrammet skrivningar kring hållbar utveckling. I examensmålen för Restaurang- och livsmedelsprogrammet framgår att utbildningen ska leda till en fördjupad förståelse av de etiska frågor som livsmedelshantering, försäljning och hållbar utveckling ställer. De etiska frågeställningarna ska även omfatta de tidigare stegen i produktionskedjan, som djurhållning, odling, transport och förädling. Av examensmålen för Naturbruksprogrammet framgår bland annat följande. Att bruka naturen på ett sätt som främjar hållbar utveckling och vårdar ekosystemen ställer krav på såväl biologiska och ekologiska som tekniska och ekonomiska kunskaper. Utbildningen ska utveckla elevernas förståelse av naturens mångfald och hur olika verksamheter använder och påverkar naturen och biologiska processer. I detta ingår också kunskaper om olika energiformer och om energiomsättning. Utbildningen ska ge eleverna möjligheter att kritiskt granska och reflektera över hur vi kan bruka naturen för en hållbar utveckling.¹⁴ I ämnesplanerna för ämnena skogsmaskiner¹⁵ respektive bageri- och konditorikunskap¹⁶ finns en beskrivning av ämnet som helhet, ämnets syfte med målpunkter, och en beskrivning av de kurser som ingår i ämnet. För varje kurs finns centralt innehåll och betygskriterier.

¹¹ Lgy 11, avsnitt 2.1, Kunskaper, Riktlinjer.

¹² Lgy 11, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning.

¹³ Lgy11, avsnitt 2.1 Kunskaper, Mål.

¹⁴ Förordning (SKOLFS 2010:14) om examensmål för gymnasieskolans nationella program med bilaga. Enligt 1 § ska de examensmål som framgår av bilagan till förordningen gälla för gymnasieskolans nationella program. Dessa mål gäller utöver de gemensamma kunskapsmål som anges i läroplanen.

¹⁵ Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet skogsmaskiner i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå (SKOLFS 2014:69).

¹⁶ Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet bageri- och konditorikunskap i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå (SKOLFS 2010:64).